

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-023-70(6)/14/AnŁ

Warszawa, 9 października 2014 r.

DECYZJA DIH-1/68/2014

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267, z późn. zm.), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 148, z późn. zm.), art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 669) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Agnieszki Knap prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Kardamon Agnieszka Maria Knap w Ostrołęce od decyzji PO.157.JH.129.2014.PS Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Warszawie z dnia 20 sierpnia 2014 r. (DO.8361.120.2014), którą wymierzono temu przedsiębiorcy karę pieniężną w wysokości 500 zł (słownie: pięćset złotych) z tytułu wprowadzenia do obrotu trzech partii jaj luzem o wartości 126,92 zł nieodpowiadających jakości handlowej, **utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach od 29 maja do 2 czerwca 2014 r. przez inspektorów reprezentujących Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Warszawie, zwanego dalej „*Mazowieckim WIIH*”, w sklepie spożywczym przy ul. Celulozowej 7A w Ostrołęce, należącym do przedsiębiorcy Agnieszki Knap prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Kardamon Agnieszka Maria Knap w Ostrołęce – zwanej dalej również „*stroną*” – zakwestionowano prawidłowość oznakowania trzech partii jaj oferowanych do sprzedaży luzem w łącznej ilości 246 szt., o łącznej wartości 126,92 zł, tj.:

- 1) jedną partię 54 szt. jaj z chowu ściółkowego w cenie 0,60 zł/szt. o łącznej wartości 32,40 zł oznaczonych na skorupie kodem producenta 2PL14111301, którą zakwestionowano z uwagi na brak w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej tych jaj lub w inny sposób w miejscu bezpośrednio dostępnym konsumentom nazwy albo imienia

i nazwiska producenta, ponadto nie podano klasy jakości, klasy wagowej, objaśnienia znaczenia kodu producenta i daty minimalnej trwałości;

- 2) jedną partię 98 szt. jaj z chowu ściółkowego klasy wagowej L w cenie 0,60 zł/szt. o łącznej wartości 58,80 zł oznaczonych na skorupie kodem producenta 2PL14111301, którą zakwestionowano z uwagi na brak w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej tych jaj lub w inny sposób w miejscu bezpośrednio dostępnym konsumentom nazwy albo imienia i nazwiska producenta, ponadto nie podano klasy jakości, objaśnienia znaczenia kodu producenta i daty minimalnej trwałości;
- 3) jedną partię 94 szt. jaj z chowu klatkowego w cenie 0,38 zł/szt. o łącznej wartości 35,72 zł oznaczonych na skorupie kodem producenta 3PL20061304, którą zakwestionowano z uwagi na brak w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej tych jaj lub w inny sposób w miejscu bezpośrednio dostępnym konsumentom nazwy albo imienia i nazwiska producenta, ponadto nie podano klasy jakości, klasy wagowej, oznaczenia metody chowu, objaśnienia znaczenia kodu producenta i daty minimalnej trwałości.

Powyższe naruszało postanowienia przepisów określonych w art. 16 rozporządzenia Komisji (WE) nr 589/2008 z dnia 23 czerwca 2008 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonywania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w sprawie norm handlowych w odniesieniu do jaj, zwanego dalej „*rozporządzeniem nr 589/2008*”, oraz § 17 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 lipca 2007 r. w sprawie znakowania środków spożywczych (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 774), zwanego dalej „*rozporządzeniem w sprawie znakowania środków spożywczych*”.

Ustalono, że dostawcą ww. jaj był przedsiębiorca EKO-KLUCZEK Adam Kluczek w Łomży, natomiast jaja pochodziły z gospodarstwa rolnego Witolda Kluczka w Perzanowie.

W trakcie kontroli strona uzupełniła brakujące informacje.

Powyższe ustalenia udokumentowano w Protokole kontroli z dnia 2 czerwca 2014 r., nr akt kontroli: DO.8361.120.2014 i jego załączniku nr 1 (w protokole kontroli wymienionym jako załącznik nr 3) zatytułowanym „Zestawienie badania oznakowania jaj oferowanych do sprzedaży luzem sporządzonym dnia 29.05.2014 r. w sklepie spożywczym KARDAMON przy ul. celulozowej 7A, 07-410 Ostrołęka, wł. Agnieszka Maria Knap”. Do akt kontroli załączono też fotografie ww. kwestionowanych produktów.

W związku z powyższym, pismem z dnia 25 lipca 2014 r., znak PO.157.JH.129.2014.PS, Mazowiecki WIIH zawiadomił przedsiębiorcę Agnieszkę Knap prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Kardamon Agnieszka Maria Knap w Ostrołęce o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie wymierzenia jej na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 669) – zwanej dalej „*ustawą o jakości handlowej*” – kary pieniężnej z tytułu wprowadzenia do obrotu trzech ww. partii jaj

o łącznej wartości 126,92 zł oferowanych do sprzedaży luzem, nieodpowiadających pod względem oznakowania jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej. Jednocześnie stronę poinformowano o prawie do zapoznania się z aktami sprawy oraz wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów, poproszono także o przekazanie informacji o wielkości obrotów uzyskanych za ubiegły rok rozliczeniowy.

Strona udzieliła odpowiedzi organowi pismem z dnia 4 sierpnia 2014 r. informując, że dochody ze sprzedaży jaj w 2013 r. wyniosły ok. [...] zł brutto – zakup [...] zł brutto (nie podała przy tym żądanej informacji o wielkości rocznych obrotów). Stwierdziła ponadto, że stara się prowadzić sklep sumiennie i „pracuje sama na siebie”, zaś każdy mandat wiąże się dla niej z ogromną stratą pieniężną albo zamknięciem firmy. Nadmieniła, że działalność gospodarczą prowadzi od dwóch lat, dlatego też nie wiedziała że należy z taką dokładnością oznaczać jaja, tym bardziej, że „w ubiegłym roku po kontroli panie z Inspekcji Handlowej w Ostrołęce nie stwierdziły żadnych nieprawidłowości dotyczących oznaczenia jaj”. Podsumowując, strona wniosła o ulgowe potraktowanie i umorzenie sprawy.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją PO.157.JH.129.2014.PS z dnia 20 sierpnia 2014 r. (znak DO.8361.120.2014), Mazowiecki WIIH wymierzył stronie karę pieniężną w wysokości 500 zł (słownie: pięćset złotych) w oparciu o art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej.

Pismem z dnia 2 września 2014 r., przedsiębiorca Agnieszka Knap prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą Kardamon Agnieszka Maria Knap w Ostrołęce złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „Prezesem UOKiK”, odwołanie od ww. decyzji, wnosząc o umorzenie decyzji i postępowania.

W odwołaniu strona stwierdziła, że zaistniałe niedociągnięcia zostały naprawione od razu w trakcie kontroli, a ona stara się zawsze wszystko prowadzić sumiennie tak, aby jej klienci byli zadowoleni. Poprzednie kontrole wypadły pozytywnie, dlatego też strona miała przekonanie, że informacje umieszczone w miejscu sprzedaży jaj były kompletne. Strona poprosiła o wyrozumiałość z uwagi na prowadzenie małego sklepiku osiedlowego o niskich dochodach.

Pismem z dnia 11 września 2014 r. (znak DIH-023-7(2)/14/AnŁ), Prezes UOKiK poinformował przedsiębiorcę Agnieszkę Knap prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Kardamon Agnieszka Maria Knap w Ostrołęce, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 Kpa, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień.

Na prośbę Prezesa UOKiK, Mazowiecki WIIH odniósł się do argumentów podniesionych przez stronę w odwołaniu oraz w toku postępowania administracyjnego

pierwszej instancji dotyczących pozytywnych wyników kontroli przeprowadzonej w 2013 roku w placówce należącej do strony. W piśmie z dnia 18 września 2014 r. wyjaśnił, że w dniach 22-25 marca 2013 r. przeprowadził kontrolę ww. przedsiębiorcy Agnieszki Knap o sygnaturze akt DO.8361.70.2013, której przedmiotem było sprawdzenie prawidłowości oznakowania wędlin oferowanych do sprzedaży luzem, dat minimalnej trwałości oraz przestrzeganie przepisów o obowiązku uwidaczniania cen. Nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących oznakowania wędlin, natomiast w związku z naruszeniem przepisów o obowiązku uwidaczniania cen i sprzedaży towaru po upływie daty minimalnej trwałości nałożono mandat karny w wysokości 100 zł. W toku kontroli nie sprawdzano prawidłowości oznakowania jaj. Mazowiecki WIIH nie przeprowadzał innych kontroli przedsiębiorcy Agnieszki Knap prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Kardamon Agnieszka Maria Knap w Ostrołęce.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze, w myśl art. 4 ust. 1 ustawy o jakości handlowej, powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania, oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta. Jakość handlowa, jak stanowi art. 3 pkt 5 tej ustawy, to cechy artykułu rolno-spożywczego dotyczące m.in. jego właściwości organoleptycznych i fizykochemicznych w zakresie technologii produkcji, wielkości lub masy oraz wymagania wynikające ze sposobu produkcji, opakowania, prezentacji i oznakowania, nieobjęte wymaganiami sanitarnymi, weterynaryjnymi lub fitosanitarnymi.

Wymagania jakości handlowej dla jaj zostały określone w rozporządzeniu nr 589/2008. Jak wynika z art. 16 tego rozporządzenia, w przypadku sprzedaży jaj luzem w sposób łatwo widoczny i czytelny dla konsumenta podaje się następujące informacje:

- a) klasę jakości,
- b) klasę wagową,
- c) oznaczenie metody chowu kur niosek,
- d) objaśnienie znaczenia kodu producenta,
- e) datę minimalnej trwałości.

W myśl § 17 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania środków spożywczych, środki spożywcze bez opakowań lub pakowane przy sprzedaży podlegają obowiązkowi znakowania informacją dla konsumentów określającą nazwę albo imię i nazwisko producenta. Informację podaje się w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego lub w inny sposób w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentom.

Ustawa o jakości handlowej stanowi w art. 40a ust. 1 pkt 3, że każdy, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze nieodpowiadające jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej lub deklarowanej przez producenta w oznakowaniu tych artykułów, podlega karze pieniężnej w wysokości do pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tych artykułów rolno-spożywczych do obrotu, nie niższej jednak niż 500 zł.

Ustalając wysokość kary pieniężnej, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej uwzględni, na mocy art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów.

W niniejszej sprawie, w toku kontroli jakości handlowej jaj przeprowadzonej przez inspektorów reprezentujących Mazowieckiego WIIH w sklepie należącym do przedsiębiorcy Agnieszki Knap prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Kardamon Agnieszka Maria Knap w Ostrołęce, stwierdzone zostało, że wprowadzone do obrotu trzy partie jaj oferowane luzem (dwie partie z chowu kur ściółkowego i jedna z chowu klatkowego) nie odpowiadały jakości handlowej określonej w art. 16 rozporządzenia nr 589/2008 oraz § 17 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania środków spożywczych z uwagi na niepodanie w miejscu sprzedaży informacji dotyczących: nazwy albo imienia i nazwiska producenta, klasy jakości, objaśnienia znaczenia kodu producenta oraz daty minimalnej trwałości (w przypadku wszystkich zakwestionowanych partii), klasy wagowej (dla dwóch partii), metody chowu (dla jednej partii z chowu klatkowego).

Biorąc powyższe pod uwagę, organ pierwszej instancji uznał, że jaja z ww. partii, są produktami nieodpowiadającymi jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej, co wskazywało na popełnienie czynu określonego w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej. W związku z tym, w opinii Prezesa UOKiK, Mazowiecki WIIH słusznie wymierzył w drodze decyzji karę pieniężną przedsiębiorcy Agnieszce Knap prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Kardamon Agnieszka Maria Knap w Ostrołęce, to jest przedsiębiorcy, który wprowadził do obrotu artykuły rolno-spożywcze o niewłaściwej jakości handlowej pod względem oznakowania.

Odwołując się od wydanej decyzji, strona nie kwestionowała ustaleń opisanej kontroli, lecz podniosła, iż zaistniałe niedociągnięcia zostały naprawione od razu w trakcie kontroli, a ona stara się zawsze wszystko prowadzić sumiennie tak, aby jej klienci byli zadowoleni.

Prezes UOKiK zważył, że starania strony i niezwłoczne usunięcie przez nią nieprawidłowości nie zmieniły faktu, że wprowadziła ona do obrotu nieprawidłowo oznakowane jaja, czyli popełniła czyn podlegający karze administracyjnej określonej w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej.

Strona podniosła, że poprzednie kontrole u niej „wypadały pozytywnie”, dlatego też miała przekonanie, że informacje umieszczone w miejscu sprzedaży jaj były kompletne.

Organ drugiej instancji zwraca uwagę, że – zgodnie z wyjaśnieniami Mazowieckiego WIIH – strona nie była dotychczas kontrolowana w zakresie prawidłowości oznakowania jaj luzem. Nie jest też prawdą, iż wcześniejsza kontrola dała pozytywny wynik, gdyż stwierdzono w jej toku m.in. sprzedaż towaru po upływie daty minimalnej trwałości.

Strona poprosiła o wyrozumiałość z uwagi na prowadzenie małego sklepiku osiedlowego o niskich dochodach.

Odnosząc się do powyższego należy stwierdzić, że strona jako profesjonalista działający na rynku spożywczym miała obowiązek znać i przestrzegać przepisy w zakresie znakowania sprzedawanych produktów. W myśl art. 17 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. L 31 z 1.2.2002, s. 1 z późn. zm.) podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów. Obowiązek zapewnienia zgodności artykułów rolno-spożywczych z wymogami prawa żywnościowego w zakresie jakości handlowej spoczywa zatem także na etapie handlu detalicznego.

Przyjęte przez ustawodawcę brzmienie przepisu art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej wprowadza mechanizm polegający na tym, że każdy, w stosunku do kogo zostanie spełniona przesłanka wprowadzenia do obrotu artykułów rolno-spożywczych o niewłaściwej jakości handlowej, podlega karze określonej w tym przepisie. Samo stwierdzenie faktu wprowadzenia do obrotu artykułów rolno-spożywczych niespełniających wymagań jakości handlowej, powoduje konieczność nałożenia kary. Wymienione przez stronę okoliczności, że prowadzi ona mały sklepik i była przekonana o prawidłowym oznakowaniu oferowanych jaj, a stwierdzone nieprawidłowości niezwłocznie usunęła – nie mogą stanowić wystarczającej podstawy do wyłączenia jej z kręgu podmiotów wskazanych w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, podlegających karze pieniężnej.

Kara pieniężna wynikająca z art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej mogła wynieść w rozpatrywanym przypadku do pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie do obrotu nieprawidłowo oznakowanych trzech partii jaj luzem o wartości 126,92 zł, tj. maksymalnie 634,60 zł (5 x 126,92 zł); jednak zgodnie z dyspozycją ww. przepisu kara nie mogła być niższa niż 500 zł. W związku z tym Prezes UOKiK uznał, że organ pierwszej instancji wymierzając stronie karę w wysokości 500 zł działał na podstawie obowiązującego prawa i prawidłowo wypełnił dyspozycję art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej. Minimalna wysokość

wymierzonej kary była adekwatna do wagi stwierdzonych nieprawidłowości oraz skali działalności ukaranego podmiotu, a przy tym spełni swój skutek prewencyjny i skłoni stronę do przestrzegania przepisów o jakości handlowej. Prezes UOKiK stwierdził także, że sposób ustalania wysokości kary w zaskarżonej decyzji był zgodny z kryteriami wymienionymi w art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej i znajdował uzasadnienie w zebranych materiale dowodowym.

Organ drugiej instancji informuje dodatkowo, że kwestia sytuacji materialnej strony może zostać uwzględniona dopiero po uprawomocnieniu się niniejszej decyzji, przy ewentualnym zastosowaniu ulg w opłacaniu należności publicznoprawnej, jaką jest wymierzona kara pieniężna. Podnieść należy, że wśród przesłanek branych pod uwagę przy wymierzaniu kary pieniężnej ustawodawca wskazuje m.in. na wielkość obrotów przedsiębiorcy działającego na rynku (art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej), a nie osiągnięty przez niego dochód.

W myśl art. 67a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm.) wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na wniosek strony w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem strony lub interesem publicznym, może:

1. odroczyć termin płatności kary lub rozłożyć jej zapłatę na raty,
2. odroczyć lub rozłożyć na raty zapłatę zaległości wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetki określone w decyzji,
3. umorzyć w całości lub w części zaległości, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną.

Zgodnie z art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Warszawie w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

Kara pieniężna staje się zaległością w przypadku, gdy nie zostanie uiszczona w terminie.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, jak wynika z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Zatem, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Zgodnie art. 52 § 1, art. 53 § 1 i art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r. poz. 270, z późn. zm.) od niniejszej decyzji przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji do ww. Sądu za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Do należności pieniężnych nieuiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749, z późn. zm.).

Z up. PREZESA
URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
WICEPREZES

Dorota Karczewska

Otrzymują:

1. Agnieszka Knap prowadząca działalność gospodarczą
pod nazwą Kardamon Agnieszka Maria Knap w Ostrołęce
ul. Mariana Buczka 5 lok. 43
07-410 Ostrołęka
2. Mazowiecki Wojewódzki Inspektor
Inspekcji Handlowej w Warszawie
3. a/a